

Civilutskottets yttrande

1979/80:2 y

med anledning av propositionen 1978/79:209 om ändring i bostadsbeskattningen, m. m., såvitt avser räntebidrag, jämte motioner

Till skatteutskottet

Regeringen har i *propositionen 1978/79:209* (budgetdepartementet), såvitt nu är i fråga, föreslagit riksdagen att

1. (delvis) godkänna vad i regeringsprotokollet förordats i fråga om räntebidrag till enskilt ägda flerfamiljshus.

Härtill knyter an förslagen i *motionerna*

1978/79:2695 av Per-Olof Strindberg (m) vari, såvitt nu är i fråga, hemställs

1. att riksdagen beslutar att en enskild får möjlighet att välja bostadslån för ombyggnad enligt nuvarande bestämmelser om han så önskar,

1978/79:2697 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari, såvitt nu är i fråga, föreslås att riksdagen avslår propositionen 1978/79:209 i fråga om räntebidrag och begär nytt förslag i ärendet snarast möjligt,

1979/80:36 av Erik Wörnberg m. fl. (s) vari, såvitt nu är i fråga, hemställs att riksdagen

1. avslår propositionen 1978/79:209, i vad avser räntebidrag.

De ovan angivna propositions- och motionsförslagen har hänvisats till civilutskottets beredning. Förslagen har emellertid ett sådant samband med till skatteutskottet hänvisade förslag i propositionen 1978/79:209 att ett avgörande vid samma beslutstillfälle framstår som mest lämpligt. Civilutskottet har därför, efter samråd under hand med företrädare för skatteutskottet, besluta överlämna de ovan angivna förslagen till skatteutskottets slutliga beredning.

Civilutskottet avger i anslutning därtill följande *yttrande* över de överlämnade förslagen.

Räntebidrag utgår i princip med skillnaden mellan å ena sidan faktiska räntekostnaden för bostadslån (år 1979 10 %) och bottenlån och å andra sidan en garanterad ränta. Den beräknas efter en räntesats om 5,0 % när lånet avser ombyggnad av flerbostadshus som ägs av annan än kommun eller landstingskommun, intäkten beskattas enligt s. k. konventionell metod samt kostnad för mark ingår i låncunderlaget eller räntebidrag eljest utgår för motsvarande kostnad. Regeringen kan för visst fall även under angivna förutsättningar dock besluta om en lägre garanterad ränta, lägst 3,4 %. Vid ombyggnad av konventionellt beskattade småhus för yrkesmässig uthyrning

är den garanterade räntan nu 3,4 %. Differentieringen av den garanterade räntesatsen med hänsyn till beskattningsform beslöts (prop. 1975/76:144, CU 1975/76:22 s. 39–42) som en temporär reform. Civilutskottet uttalade dock att det var naturligt att sträva efter ändringar inom skattesystemets ram för att åstadkomma jämlikhet mellan olika ägarkategorier. Den tidigare gällande räntesatsen för här aktuella ombyggnadsfall var 3,9 %. Beslutet att för de konventionellt beskattade ägarna av flerbostadshus sätta räntesatsen till 5,0 % motiverades med syftet att därmed utjämna de ekonomiska skillnaderna med hänsyn till beräknad avkastning på skattereduktionen. Utskottet fann att skillnaden i räntenivåer (1,1 %) var lämpligt avvägd med hänsyn till de krav på noggrannhet som kunde ställas när det gällde att beräkna värdet av den nämnda avkastningen på skatteminskningen. Räntesatsen 3,9 % har sedermera sänkts till 3,4 % utan ändring i räntesatsen för de konventionellt beskattade.

Enligt det anförda har skillnaden i garanterad ränta lagts fast efter en jämförelse mellan kapitalkostnader där hänsyn tagits till avkastningen på skattereduktionen enligt nu gällande avdragssystem. Om detta system ändras enligt propositionsförslaget bortfaller i väsentliga delar de skäl som tidigare åberopats för att sätta den garanterade räntan 1,1 % högre för de konventionellt beskattade än för allmännyttiga bostadsföretag m. fl. Vidare har skillnaden mellan räntenivåerna efter beslutet ökat med 0,5 %. De skillnader som kan kvarstå vid jämförelse enligt tidigare använda grunder får anses ha den storleksordningen att de, med hänsyn till de schablonartade bedömningarna, inte bör leda till differentierade räntesatser.

Det anförda innebär att riksdagens beslut i fråga om den garanterade räntenivån blir avhängigt av ställningstagandet i motsvarande skattefråga. En skatteutskottets tillstyrkan i huvudsak av den av regeringen föreslagna ändringen i 25 § 2 mom. b) kommunalskattelagen bör sålunda förenas med en tillstyrkan av förslaget i propositionen angående räntebidrag – och omvänt. Motsvarande gäller då även motionerna 1978/79:2697 (vpk) och 1979/80:36 (s) i här upptagna delar.

Det till civilutskottet hänvisade yrkandet 1 i motionen 1978/79:2695 (m) innebär isolerat att låntagaren skall få möjlighet att välja den högre garanterade räntesatsen 5 % i stället för förordade 3,4 %. Yrkandet blir praktiskt meningsfullt först vid bifall till det till skatteutskottet hänvisade yrkandet 2, nämligen att låntagaren också skall få välja mellan nuvarande och i propositionen föreslaget avdragssystem. Av rent hanteringsmässiga skäl har utskottet stannat för att låta sakfrågan avgöras i skattesammanhanget. Vid en avstyrkan av motionens yrkande 2 bör sålunda även yrkandet 1 avstyrkas.

Stockholm den 8 november 1979

På civilutskottets vägnar
KJELL A. MATSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Per Bergman (s), Rolf Dahlberg (m), Oskar Lindkvist (s), Lars Henrikson (s), Knut Billing (m), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Dahl (s), Sven Eric Åkerfeldt (c), Magnus Persson (s), Bertil Dahlén (fp), Per Olof Håkansson (s), Eivor Nilson (c) och Kerstin Ekman (fp).

.